

2023

Memòria d'activitats de l'Observatori de Gènere

OBSERVATORI
DE GÈNERE

Col·legi de Fisioterapeutes
de Catalunya

Presentació

En el següent document recollim les activitats realitzades per l'Observatori de Gènere del Col·legi de Fisioterapeutes de Catalunya (CFC) l'any 2023.

L'Observatori amplia les accions formatives, continua acompanyant les persones que demanen assessorament i participa activament en les activitats del Col·legi, com a entitat, per donar suport professional i cobrir les necessitats del col·lectiu en matèria d'igualtat i perspectiva de gènere.

Aquest any s'ha incorporat com a assessora la Sra. Marlen Moreno, tesorera del Col·legi de Fisioterapeutes de Catalunya, màster universitari en Fisioteràpia del Tòrax (EUG-UAB), màster universitari en Investigació Translacional en Fisioteràpia (EUG-UAB) i doctoranda en Educació (UAB).

Al 2023 l'Observatori ha continuat amb les accions i activitats emmarcades en el pla d'acció i que responen als següents tres eixos:

- Assessorament intern
- Consultes externes
- Accions formatives

Detallem a continuació el treball realitzat durant el 2023.

Assessorament intern

Des de l'Observatori s'ha fet assessorament a la Junta de Govern, al Departament de Comunicació i a les comissions del Col·legi per tal de fer un bon ús del llenguatge inclusiu i per incorporar, de manera transversal, la perspectiva de gènere en tota la documentació.

- S'han fet publicacions a les xarxes amb motiu del Dia Internacional contra la Violència Sexual en conflictes i de suport al col·lectiu LGTBIQ+.
- Amb motiu de l'aprovació de la Llei 4/2023, de 28 de febrer, per la igualtat real i efectiva de les persones trans i per la garantia dels drets de les persones LGTBI, s'elabora un protocol perquè totes les persones col·legiades que ho desitgin puguin sol·licitar la rectificació de la menció relativa al sexe i l'elecció del nom amb el qual la persona s'identifiqui, al registre i a la targeta col·legial.
- S'ha assessorat per introduir el llenguatge inclusiu a la "Guia de bones pràctiques en salut digital i fisioteràpia".

- S'ha assessorat per introduir el llenguatge inclusiu a la "Guia de bones pràctiques en salut digital i fisioteràpia".
- S'ha participat en l'elaboració de la nova proposta dels estatuts del Col·legi.
- S'ha actualitzat el protocol d'actuació interna del Col·legi i de l'Observatori de Gènere davant d'una queixa o denúncia per conductes inapropiades, assetjament i abusos.
- S'ha participat a la Comisión de Seguimiento de las Agresiones Físicas del Consejo General de Colegios de Fisioterapeutas de España i s'ha fet la proposta de la creació del projecte "Observatorio de Agresiones", emmarcat dins del CGCFE.

Assessorament extern

Denúncies

S'ha donat resposta i s'ha fet seguiment de les consultes i denúncies que han arribat a l'Observatori:

- S'ha assessorat una fisioterapeuta que volia acompanyar una usuària que volia presentar una queixa contra un fisioterapeuta i a diverses usuàries que volien consultar el procediment per posar queixa/denúncia contra fisioterapeutes per

presumptes pràctiques professionals que podrien ser constitutives d'infraccions de l'article 10 del Codi Deontològic del CFC i són presumptament constitutives d'una infracció molt greu tipificada en l'article 17 b) i e) de la Llei 7/2006, de 31 de maig, de l'exercici de professions titulades i de col·legis professionals, en l'article 22.3 27.1 a) i f) dels estatus

En total s'han presentat cinc consultes i una denúncia a les quals s'ha donat resposta i acompanyament.

Consultes

Des de l'Observatori s'ha assessorat una alumna de Grau de Fisioteràpia en el desenvolupament del seu TFG amb perspectiva de gènere i biaixos de gènere en el tractament.

- S'ha resolt la consulta d'una fisioterapeuta sobre l'existència de protocols per a la prevenció de les agressions i la violència de persones usuàries a fisioterapeutes.
- S'ha respost una consulta de l'Àrea de projectes a l'AFFAC (Associacions Federades de Famílies d'Alumnes de Catalunya).

Accions Formatives

Jornada Dia Internacional de la Dona. Dona i treball

Amb motiu del Dia Internacional de la Dona, s'organitza la "Jornada Dona i Treball". En aquesta ocasió, es realitza una activitat dinàmica on se substitueixen les ponències clàssiques per diàlegs participatius. L'advocada Andrea Accuosto i la fisioterapeuta Júlia Zamora van compartir informació i van resoldre dubtes sobre les condicions laborals, les mesures de conciliació actuals i la relació dels ritmes biològics de la dona amb la productivitat. Es va organitzar una jornada gratuïta en línia pensant en la salut i el benestar de les dones. En aquesta ocasió, es va destacar el paper dels i de les fisioterapeutes en aquelles condicions que són de predomini femení. També es va ressaltar la cooperació entre la nostra professió i d'altres disciplines en la promoció de la salut i l'atenció a la malaltia.

La Jornada es va realitzar el divendres 7 de març en horari de tarda, va ser moderada i presentada per Marlen Moreno, fisioterapeuta, vocal de la Junta de Govern del CFC i membre de la Comissió de Dones i Igualtat de l'associació Intercol·legial, i Yolanda Castellano, fisioterapeuta i responsable de l'Observatori de Gènere del Col·legi de Fisioterapeutes de Catalunya.

Xerrada. Protocol pilot de rehabilitació postmastectomia bilateral afirmativa de gènere de vuit setmanes basat en exercici físic

El 3 de juliol s'organitza una xerrada on es fa difusió d'un protocol pilot de rehabilitació postmastectomia bilateral per a l'afirmació de gènere, i que va anar a càrrec de Cris Molas i Elliot Theodor.

Cris Molas és fisioterapeuta, màster en Investigació Translacional en Fisioteràpia i actualment cursa el programa de Doctorat de Medicina Multidisciplinària i Rehabilitació a la UAB. Per la seva banda, Elliot Theodor és fisioterapeuta per la Universitat de Tel Aviv, està format professionalment com a artista de circ contemporani i actualment fa pràctica privada de fisioteràpia a Barcelona.

L'acte ens va acostar una de les fites més comunes entre les persones trans masculines: la masculinització del tors, cirurgia per a la qual, a part de l'ús de l'armilla de pressió i la indicació de no fer esforços durant 4-6 setmanes, no hi ha unes instruccions de cures ni de "tornada a l'esforç" clares després de l'alta hospitalària. De fet, no es deriva a rehabilitació postquirúrgica ni hi ha cap guia clínica sobre la seva rehabilitació funcional.

A la xerrada es van recomanar unes pautes per fer una entrevista clínica inclusiva: preguntar sempre els pronoms de totes les persones per adreçar-nos-hi de forma inclusiva, respectar el nom sentit amb el qual la persona vol que ens hi dirigim, no qüestionar la identitat ni les vivències que expliqui una persona en la complicitat de la consulta si no és necessari per a la pràctica clínica, no preguntar per la transició i, finalment, no treure mai a ningú “fora de l’armari”.

Xerrada. Aportacions i impacte de la IA en la fisioteràpia i àmbits relacionals

El 15 de desembre es va realitzar una xerrada per visibilitzar l’impacte de la IA en la fisioteràpia, a càrrec de la Dra. Karina Gibert, catedràtica a la Universitat Politècnica de Catalunya-BarcelonaTech (UPC), llicenciada i doctora en Informàtic, llicenciada i doctora en Informàtica amb especialitzacions en estadística computacional i intel·ligència artificial, directora i cofundadora del centre de recerca Intelligent Data Science and Artificial Intelligence de la UPC (IDEAI-UPC, 2018-) i degana de l’Il·lustre Col·legi Oficial d’Enginyeria Informàtica de Catalunya (COEINF, 2023-).

La IA s'ha convertit en una part integral de l'atenció mèdica moderna. Els seus algoritmes s'utilitzen per ajudar els professionals de l'atenció sanitària en entorns clínics i en investigacions amb tècniques de processament de grans volums de dades brindant informació valuosa que apunta a la millora dels resultats de salut; aquestes dades es tradueixen en prevenció i detecció primerenca de malalties, diagnòstics més encertats, intervencions i tractaments cada vegada més personalitzats.

La xerrada va fer un recorregut per possibles aplicacions de la IA analitzant les dades des d'una mirada ètica i amb perspectiva de gènere.

Col·laboració al “Taller de Prevenció de la violència de gènere” al Campus d'Igualada

El dia 2 de novembre, al Centre d'Igualtats d'Oportunitats i Promoció de les Dones Dolors Piera juntament amb el doble grau en Nutrició Humana i Dietètica i Fisioteràpia de la Universitat de Lleida, es va realitzar un “Taller de Prevenció de la violència de gènere” al Campus d'Igualada. La responsable de l'Observatori de Gènere, Yolanda Castellano, hi va participar amb la xerrada “Incorporació de la perspectiva de gènere en fisioteràpia”, en la qual es va abordar la qüestió de la violència de gènere des d'un vessant preventiu i des de l'atenció.

Col·legi de Fisioterapeutes

de Catalunya